

Газет 1948 ж.
20 сәуірінен
шыға бастады

Қазақ университеті

Әл-Фараби атындағы Қазақ Мемлекеттік ұлттық университетінің газеті

№ 4 (1244),
сенбі,
30 қыркүйек,
1995 жыл

Жаңа оқу жылы да келіп жетті Стартовал новый учебный год

ҚазГУ является одним из старейших вузов Казахстана. Он по праву считается ведущим высшим учебным заведением республики в котором уже в течение почти шестидесяти лет ведется подготовка высококвалифицированных кадров для различных отраслей народного хозяйства, и, прежде всего, научных работников. За годы его существования подготовлено более 70 тысяч высококвалифицированных специалистов.

Университет объединяет в единый творческий коллектив ученых, преподавателей многих специальностей, что создает наиболее благоприятные возможности для комплексных исследований, открытий на стыке наук, взаимопроникновения научных идей, формирования специалистов с широким научным кругозором. В КазГУ на 108 кафедрах трудятся свыше тысячи преподавателей, среди которых около 150 докторов наук и 700 кандидатов наук. Здесь обучается самое большое число студентов — около 12 тысяч. Среди студентов университета представители самых разных национальностей, проживающих на территории Казахстана, а также около 400 студентов-иностранцев. Обучение осуществляется на 13 факультетах по дневной и заочной вечерней формам. В целом на всех факультетах КазГУ проводится подготовка специалистов по более чем 30 специальностям.

Наш университет одновременно является и крупным научно-исследовательским центром республики. При университете функционируют пять научно-исследовательских институтов: институт экспериментальной и теорети-

М. К. ОРУНХАНОВ,
проректор по учебно-методической
работе КазГУ им. аль-Фараби
кандидат физико-математических наук,
доцент

Новые задачи и свершения

Сплав науки и практики

ческой физики, институт проблем биологии и биотехнологии, институт новых химических технологий и материалов, институт проблем экологии, институт математики и механики. Многие известные ученые Казахстана работают в нашем университете. Мировой известностью пользуются научные достижения

наших ученых в области алгебры и математической логики, дифференциальных уравнений, химии высокомолекулярных соединений, катализа и технической химии, генетики, истории, литературы и ряда других областей науки. Проводится большая работа по практическому применению лазерных установок. Зна-

чительные результаты получены учеными университета по математическому моделированию процессов теплообмена, математическим вопросам аэрогидромеханики. В центре внимания наших ученых находятся и экологические проблемы, связанные с Аралом и Балхашом. Широтой проблематики отличаются труды ученых-филологов. Они охватывают актуальные проблемы казахской и зарубежной филологии, истории казахской литературы. В университете активно ведутся научные исследования в области исторических наук. В трудах наших ученых большое место занимают вопросы культуры древних народов Востока. В целом университетская наука имеет высокие результаты, обогащающие научный мир новыми идеями и содержащими перспективные решения.

Мы выступаем с инициативой установления связей с университетами и научными центрами других стран. На сегодня такие связи установлены с учебными заведениями Турции, Южной Кореи, Китая, Англии, Франции, США. Наши отношения складываются на основе взаимопонимания и чувства поддержки. В течение многих лет наш университет оказывал помощь ряду стран в подготовке кадров. С 1978 года в КазГУ обучаются иностранные студенты из многих стран мира.

В университете читают
(Окончание на с.2)

(Окончание. Начало на с.1)

лекции зарубежные ученые и исследователи. Наиболее интенсивными стали связи по принципу двухстороннего обмена на безвалютной основе. Большая группа студентов обучается в вузах США и Западной Европы в рамках программы "Болашақ", а также по другим программам. Практикуются командировки студентов факультета востоковедения на языковую практику в зарубежные вузы.

В настоящее время в университете ведется большая работа в сфере преобразований в системе высшей школы, которые осуществляются у нас в стране. В предстоящем учебном году состоится первый выпуск бакалавров на всех факультетах. В КазГУ, как и в ряде других вузов страны, тем самым завершается переход на многоступенчатую систему подготовки кадров. Вместе с тем в предстоящем учебном году получает свое окончательное внедрение рейтинговая система контроля знаний студентов, на который переходят все курсы бакалавриата.

КазГУ, по праву считается флагманом вузовской системы Казахстана. В 1992 году университет решением Кабинета Министров получил право называться именем великого мыслителя Востока — аль-Фараби. Постановлением Президента Республики Казахстан в январе 1993 года университету предоставлен статус автономного высшего учебного заведения. В этом выразилось признание заслуг Казахского государственного национального университета в деле подготовки кадров для республики, в сфере научных исследований.

Пользуясь случаем позвольте через газету "Қазақ университеті" поздравить студентов, преподавателей и всех сотрудников университета с началом нового учебного года! Желаю плодотворной работы, творческих успехов в новом учебном году!

Ғылымға арнап ғұмырын..

Еліміздегі білікті де білгір экономист-ғалымдардың бірі, академик Яхия Әубәкірұлы Әубәкіров 70 жасқа толды. Әл-Фараби атындағы Қазақ мемлекеттік университетінде ғалымның мерейтойы аталып та өтті. ТМД елдеріндегі және Қазақстандағы танымал экономист ғалымдар жиналып, қазіргі нарықтық экономика мәселелері жақында пікір алысып өткізген ғылыми-практикалық конференция да сол кісінің мерейтойына арналды.

1925 жылы тамылжыған тамыз айында Қарағанды облысы (қазіргі Жезқазған облысы) Шет ауданының Ақтөбе ауылында дүниеге келген Жақанның балалық, бозбалалық шағы еліміздегі ашаршылық, соғыс сияқты қиын-қыстау кезеңдерде өтті.

Білім қуудың, ізденістің барлық баспалдақтарынан өткен Яхия Әубәкірұлының өмір жолы - бүгінгі ұрпаққа үлгі боларлықтай өнегелі ғұмыр. 1949 жылы Омбы мемлекеттік педагогикалық институтын тәмамдаған ол, 1952 жылы Қазақ мемлекеттік университетінің экономика факультетінің аспирантурасына түседі. Талмай талаптанған, жалықпай ізденген еңбеккер жан ассистент, аға оқытушы, профессор секілді ұстаздық жолдың бүкіл сатыларынан өтеді. Өсіресе 50-60 жылдары Яхия Әубәкірұлының педагогтік, ғылыми таланты жарқырай көрінді. Тура осы кезде ол өзінің бүкіл қажыр-қайраты мен күш-жігерін жоғары білікті экономист мамандар даярлауға арнады.

Ғалымның экономика проблемаларын егжей-тегжейлі зерттеген еңбектері өз пәніжесін беріп отырды. Сөйтіп 1959 жылы кандидаттық, ал 1972 жылы докторлық диссертациясын қорғады.

1963 жылы КазМУ-дің экономика факультетінің базасында Алматы халық шаруашылық институтының құрылуына байланысты, Я.Ә.Әубәкіров жетекші органдардың шешімі бойынша сол жаңадан ұйымдастырылған жоғары оқу орнының саяси экономия кафедрасының меңгерушісі қызметіне жіберілді.

Оның Мәскеудегі өткізілген ғылыми конференцияларда әркезде жасаған баяндамалары сол уақыттың өзінде экономикалық теорияның ең іргелі қағидасына әдістемелік тұрғыдан келудегі жаңашылдығымен ерекшеленді.

Алматы Халық шаруашылығы институтында, ҚазМУ-де проректорлық қызмет атқарған жылдарында Я.Ә.Әубәкіров іскер басын ретінде шебер ұйымдастырушылық қызметімен көзге түсті. Педагогтік жұмысты ғылыми шығармашылықпен тығыз ұштастыра білген ғалымның қаламынан көптеген оқулықтар мен монографиялар туды. Жақанның шәкірттері қазір бұрынғы Кеңес Одағының көптеген жерлерінде жемісті еңбек етіп жүр. Бір өзі 40-тан астам ғылым кандидаттары мен ғылым докторларына жетекшілік еткен академик Яхия Әубәкірұлының еліміздегі экономика ғылымының дамуына қосқан үлесі зор.

Жақан бүгінде университеттің экономикалық теория кафедрасының меңгерушісі. "Ұстаздық еткен жалықпас, үйретуден балаға", - дегендей,

Жақан әлі шәкірттерге дәріс оқудан қол үзген емес.

Жетпіс жасқа толып отырған академик Яхия Әубәкірұлының ғалымның төл ұжымы мерей тойымен шын жүректен құттықтайды.

Ержан ЖАТҚАНБАЕВ,
ҚазМУУ-дың экономика және әлеуметтану факультетінің деканы, экономика ғылымының докторы, профессор.

Жыр жүректің лүпілі

Құттықтау

Академик ЯХИЯ ӘУБӘКІРҰЛЫНА
Жақсының бағы ешқашан байланбаған,
Туығы көңілінің лайланбаған.
Мінезі Сарыарқаның самалындай,
Жайдары, қашан көрсең жайрандаған.

Туғызған салмақты етіп сайын далам,
Кендіктен сізді кудай айырмаған
Қорғатып кандидаттық, докторлықты,
Бір өзі қырық ғалым дайындаған.

Жолыңыз алдыңыздан тосқан нұрлы,
Шәкірттер бүгін сізге шашқан гүлді.
Омбы, Орал, Алматыда сайрап жатқан
Ізінсіз білім қуған жастарға үлгі.

Ілесіп келе жатыр ізгі керуен,
Профессор, академик сізді көрген.
Әлемді мойындатқан он саусақпен,
Қазаққа ЖӘНИЯДАЙ қызды берген

Ұстазсыз тула-бойы туған іскер,
Әлі бар алдыңызда тұрған істер.
Газеттен, теледидар, радиодан
Құттықтап жатыр біздің журналистер.

Таралып ел ішіне кетті ісіңіз,
Самғасын биіктерде тек қуысыңыз.
Жасыңыз жүзге жетсін, Жақия аға,
Бүгінгі құтты болсын жетпісіңіз!
Бауыржан ЖАҚЫПОВ,
журналистика факультетінің доценті.

У первокурсников счастливая пора

Каждый год, в первый день занятий, они робкой стайкой теснятся у расписания занятий. С благоговением изучая перечень предметов, первокурсники старательно переписывают их в свои блокноты, тетрадки, листочки... Кто-то из старших курсов насмешливо фыркнет: "Перваши!", а кто равнодушно кинет безучастный взор в их сторону. Но каждый непременно вспомнит тот первый волнующий день, когда из уст декана или преподавателя раздалось: "Здравствуйте, теперь вы — первокурсники!"

На мой экспресс-опрос согласились ответить немногие первокурсники. А те, что ответили, были преисполнены некоторого смущения — чувства, которое не было чуждо ни вам, ни мне на первых порах студенческой жизни.

Татьяна Мельник, филологический факультет.

Первое впечатление об университете останется навсегда самым добрым. Понравилась привлекательность КазГУграда, преподаватели, ребята... Правда, многих я еще не знаю — но это же вполне исправимо. При поступлении мне было нетрудно, одно огорчило — не писали сочинения, а нам, филологам, это крайне необходимо.

Санам Имразиева, факультет журналистики.

Университет подарил мне встречу с прекрасными людьми. Приобрела много друзей среди однокурсников. И надеюсь расширить круг знакомых. В первые дни учебы было немного боязно. Но лишь самую капельку. А с преподавателями мы познакомимся поближе немного позже.

Салтанат Батырбаева, факультет журналистики.

поступления сюда: с детства мечтала получить приз журналиста Тәфи. Поступать мне было нетрудно, только долгое ожидание результатов тестирования — вот что было тяжело. С однокурсниками еще не познакомилась близко, но вот предметы интересные! Преподаватели — классные, идут навстречу нам, помогают, если вилат, что мы в затруднении.

Кунсулу Оспанова, факультет журналистики.

Когда я поступала сюда, то почему-то думала — навряд ли повезет. А когда поступила — была просто ошарашена. Сейчас чувствую себя пока не очень комфортно. Кругом люди пока мало знакомые. Но это вопрос времени.

Айгерим Альжанова, факультет журналистики.

Мои кумиром был и есть В. Листьев, потому я и здесь. Мое впечатление о

журналистики.

Почему я поступила на этот факультет? Захотела продолжить дело отца. Он у меня журналист, выпускник КазГУ. Поступать сюда было трудновато. Многие вопросы в тестах были далеки от школьной программы. В первые дни все складывается как нельзя лучше. А учиться нам не привыкать.

Наташа Новикова, факультет журналистики.

Что касается причин моего

ребятах-однакашниках — положительное. Одно не понравилось — пара длится аж 80 минут. Но пока ничего, в первые дни занятия летят быстро и интересно.

... После нелегкого превращения из абитуриента в студента они окунаются в бурную деятельность, полную беззаботного пока оптимизма и больших надежд. Доброго вам пути, друзья первокурсники!

Жанна ЕСХУАТОВА, студентка факультета журналистики

Уровень образования высокий

Мнения

Ежегодно в Казахстан, к нам в университет, приезжают обучаться иностранные граждане. Причины, привлекающие к сюда, это не столь дорогое образование (в сравнении с западными стандартами), относительная дешевизна жизни. Но кто-то остается здесь долго, а иные уезжают на вторые сутки. Я побеседовал со студентом Ахматом Зия. Он в Алматы учится с 1990 года. Самой главной проблемой, по его мнению, является языковая. Пять лет назад Ахмат Зия приехал в совершенно другую страну. Сейчас он отмечает разительные сдвиги, происшедшие за это время. Говоря о политических изменениях, он подчеркнул, что курс на

демократизацию государства очень радует. Хотя, что касается людей, жить стало намного тяжелее в экономическом плане.

Говоря о системе образования в Казахстане, Ахмат Зия отметил, что она вполне его устраивает. Академическое образование постсоветской системы до сих пор сохранило все его лучшие стороны. Преподают известные профессора, курсы отличаются глубиной и фундаментальностью разработки. Конечно, хотелось бы еще большей их привязки к практике. С его мнением солидарны большинство зарубежных студентов.

Рауан САДЫКОВ, студент

Естен кетпес 35 күн

Саяхат – сапар сырлары

АҚШ туралы көп естіп, біраз оқып, біліп жүріміз; алайда көп естігеннен гөрі, бір көрген артық дегендей, сөуір айында АҚШ ақпараттық агенттігі (ЮСИА) жариялаған сайысқа қатысуға асықтық. Құдай сөтіне салып, 116 адамның ішінен 14 журналист іріктелгеннен кейін маусымда ЮСИА мен Оклахома мемлекеттік университетінің (ОСЮ) қаржыландыруымен алыс сапарға аттандық.

Германияның Люфтганзе әуе жолы арқылы Алматыдан Франкфуртке 6 сағатта, АҚШ-тың Дельта ұшағымен Атланта қаласына 12 сағатта жеттік, ал Атлантадан Оклахомаға 1,5 сағат тағы да ұштық. Ұшақпен ұшқан 18 сағатымыз лезде өткен сияқты, өйткені жолаушының көңілінен шығатын барлық жағдайлар жасалынған, газет-журналдар оқумен бірге, телевизор көруге, радиоқабылдағышты құлаққа іліп алып 10-12 радио арнасындағы толқынды тыңдауға мүмкіндік болды.

басым көпшілігі қайырымдылық қорлары мен демеушілерден келетіндігін білдік. Одан кейін Оқу теледидары орталығы директорының орынбасары Стив Дуср мырзамен кездестік. Теледидар

Бұл сапарымыздың негізгі мақсаты - ең озық деген мемлекеттің тарихы, мәдениеті, әдет-ғұрпымен бірге ОСЮ-дың журналистика мектебінен бастап, Вашингтонға дейінгі букаралық ақпарат құралдарының іс-тәжірибесі, жаңа технологиясымен кеңірек танысу еді.

Алғашқы ат тұяғын тіреген жеріміз - студенттердің оқу-білім ордасы Стилуотер қалашығы болатын. Бағдарлама бойынша оқылатын лекциялар аяқталғаннан кейін жергілікті ақпарат құралдарына саяхатымыз Университеттің қоғамдық радиостанциясынан (КОСЮ) басталды. Станцияның бас менеджері Грэг Бибимен жоразолдастай сөйлесіп, пікір алысып, біраз қызық жайларды анықтадық. Олар КОСЮ хабар таратқанына 40 жылдай болғандығын, Оклахома штатындағы бірінші орындағы ұлттық қоғамдық станция екендігін, хабарларды басынан аяғына шейін студенттер дайындайтындығын, қаржының

бойынша оқыту орталығының басты ерекшелігі бүкіл АҚШ жеріне, жер серіктері арқылы әскери борышын өтеп жатқан жастарға әр түрлі ғылыми салалар бойынша дәріс беру екен. Бұл орталықтың хабарларын маман журналистер дайындап, қосалқы жұмыстарға университет студенттері тартылады.

Стилуотердің ақпарат құралдарынан кейін Телса қаласындағы КОТУ-6 телеариясының бір күндік жұмысымен етене таныстық. Осындай кішігірім қалалардың өзінде ең кемінде тегін жұмыс істейтін 50 теледидар арнасы және 50-ден астам сым арқылы таратылатын ақылы телебағдарламалар барын көрдік.

Соңғы аптада Атланта қаласындағы Тед Тернердің Си-Эн-Эп орталығында майы кеппеген жаңа техникалық құралсаймандармен журналистердің

рахаттана жұмыс істейтіндігін байқадық. Си-Эн-Энның ұйымдастырған шоуына қатысып, хабар қонақтарының эфирде, телекамера алдында өздерін өте еркін ұстайтындығын, сурақтарды нақты, әрі қызықты қоятындығын бақыладық.

АҚШ астанасында орналасқан бүкіл дүниежүзіне 1942 жылдан, 47 тілде хабар тарататын "Америка дауысы" радиостанциясының қызметкерлерімен кездесіп, пікір алыстық. Бұл елден байқағанымыз барлық ақпарат құралдары жеке меншік қолында. Негізгі пайда табу көзі - жарнама беруде.

АҚШ бізге ерекше ыстық, ерекше қызық болып көрінді.

Әйгерім СҮЛЕЙМЕНОВА,
филология ғылымының кандидаты,
журналистика факультеті деканының орынбасары

Өзекті өртесе де шындық

Тіршілік тылсымдары

ал жатақханада тұратын студенттердің күндік асын есептей беріңіз. Қалталы халықтың талғап ішер қажетті витаминге бай тағамдарын былай қойғанда, күнделікті тойшп ішер ыстық тамаққа жетер-жетпеуі екіталай. "Ақша сал", - деп ауылына еркелей хат жазатын студент қауымы қазіргі кезде ел жақтан да қайран болмасын біліп, күнкөріс қамына кіріскен. Біреулері жарты ставкамен жұмысқа тұрса, енді біреулері түнгі күзетте, ал қолынан келгендері саудасаттыққа көшкен. Осыдан келіп оқу ғимаратының қарасын апталап көрмейтін студенттер қатары көбеюде. Тек қана сабақ емес ой өрісінің, талғамының, өмірге

көзқарас қалыптастыратын мәдениет ошақтарының есігін аша беруге осы мардымсыз ақшаға қараған студент халқының қалтасы көтере бермейтіні айдан анық. Бұның барлығының қазіргі жастар - болашақ мамандардың ертеңіне кері әсерін тигізуде. Әйтсе де сары уайымға салына бермей болашаққа да бір уақыт үмітпен қараған абзал. Мүмкін студенттердің бұл жаң айкайы ел мүддесін, ұлт болашағын ойлаған азаматтардың құлағына шалынар.

Зәуре ӘСХАНОВА
Айнұр СЕРІМОВА,
2 курс, халықаралық журналистика бөлімі

Уақыт көші алға жылжыған сайын адам да, заман да, тіпті баға да көкке шарықтап, күннен күнге өзгеріп барады. Бұл қазіргі нарық қыспағында қашып отырған қарапайым халыққа оңай тиіп отырған жоқ. Әсіресе, студент жастар үшін ауыр кезең десек артық айтқанымыз емес. Білім қуып шалғай жерлерден келген жастарымыздың сүйеу болар ата-ана қасынан алыс жүргендерін ескерсек, олардың жағдайларының ауыз толтырып айтарлықтай мез емес екеніне көзіміз жетеді. Оған бір ғана мысал-айлық стипендияларын алып қарайық. Жалпы көлемі 850 теңгеден тұратын бұл ақыны студенттердің қай жыртығына жамау болады деп те ойлайсың. Оқу ғимаратында орналасқан асханадағы жүрек жалғарлық таңғы ас елу теңге болғанда,

Готовим интеллектуалов

Начало нового учебного года приносит много хлопот методическому отделу университета. Необходимо ежегодно обновлять программы, корректировать устаревшее, а то и создавать вовсе новое, что требует много сил и энтузиазма. О задачах, стоящих сегодня на повестке дня университета, рассказывает начальник методотдела университета, кандидат химических наук, доцент Наталья Алексеевна Бушневая.

Уже прошло три года, как наш университет перешел на новую систему обучения. Есть первые результаты и многие изменения явно на лицо. Нынче мы выпустили первых бакалавров. За прошедшие три года в систему университетского образования введены новые учебные программы, рейтинговая система оценки знаний, что, естественно, породило новую документацию, новые требования и переоценку былых ориентиров в процессе обучения. Конечно, в ходе внедрения всех этих новшеств в систему образования возникали трудности, которые приходилось преодолевать в кратчайшие сроки.

К примеру, применяемая у нас многобалльная рейтинговая система считается довольно оригинальной. Только тот студент у нас получает зачет, который в течение всего учебного семестра собрал по определенному предмету необходимое количество баллов. А ведь раньше, чего греха таить, студент мог получить зачет, даже не посещая в течение всего семестра занятий... Теперь же по количеству собранных баллов и определяется степень его знаний, прилежания, отношения к учебе. Если старшекурсники в течение семестра соберут менее 45 процентов необходимого количества баллов, то их просто не допустят к сессии. Если у нас за исходный норматив баллов принимается 100 процентов, то в тех же Соединенных Штатах Америки, которые мы так любим ставить в пример, нужны все 300 процентов. У нас студенты, набравшие в течение семестра высший балл, автоматически получают зачет, или же высший балл на экзамене.

Естественно, переход к

Интервью

новой модели обучения был нелегко и для преподавателей. Им тоже необходима поддержка и помощь методотдела. Поэтому мы постоянно стараемся выпускать прикладную литературу: учебные пособия, методички.

В текущем учебном году студенты таких факультетов как экономики, физики и химии принимают в магистратуру, их учебный план мы уже апробировали на практике. Обучение в университете планируется нашим отделом на несколько лет вперед. Одним словом, мы как бы являемся центром прогнозирования будущего обучения. Рейтинговая система тем и отличается, что она усиливает требования к студенту до максимума. Именно поэтому в тот год, когда мы впервые ввели новую систему обучения, резко снизилась успеваемость по всему университету. Теперь же и студенты, и преподаватели знают, что внешне такие бесстрастные баллы представляются в соответствии с истинными знаниями студента. Переход к новой системе обучения усилил требования обоюдно и к студенту, и к преподавателю. Новая система дает возможность контроля за обучением студента, уровнем знаний, которые дает им преподаватель, определить прогрессивность методики обучения

и многое другое.

С каждым годом у нас совершенствуется форма аттестации, тестирования, для обмена знаниями между преподавателями у нас регулярно проводятся методические семинары. Из года в год у нас совершенствуется и форма аттестации. Например, в текущем году на экономической и юридическом факультетах вводится тестирование. Зимнюю сессию студенты сдают нынче в виде письменной работы. Одной из прогрессивных сторон такого вида контроля является то, что в случае несогласия студента с полученными баллами, он имеет право подать на апелляцию. И еще одно новшество в связи с новой системой контроля знаний. Если раньше студент не сдавал один зачет, то он не допускался к сессии. Это было невыгодно как студенту, так и преподавателю. Уходили на пересдачу драгоценные дни, отведенные на отдых. Теперь же студент не допускается только на тот экзамен, по предмету которого он получил "незачет"...

Как видите, планирование учебного процесса, контроль за всей системой обучения очень нелегкая и трудосмкая работа. Она требует много сил, незаурядных способностей и энтузиазма. Мы знаем точно, что в нынешней меняющейся действительности наша работа необходима как воздух, ведь университет готовит высоко интеллектуальную, всесторонне развитую личность, тех, из кого будет и состоять общество будущего.

Гульмира СУЛТАНБАЕВА,
аспирант
Нарбинь КЕНЖЕГУЛОВА
преподаватель факультета
журналистики

Подробности

Что нынешним летом выбрало "новое поколение"? Скольким из ребят посчастливилось стать первокурсниками? Во флагмане вузов, коим КазГУ им. аль-Фараби остается до сих пор, желающих стать студентами дневного отделения было аж 3228 человек на 1235 мест. Это, между прочим, на 328 человек больше по сравнению с прошлым годом. А заочное выбрали 1242 абитуриента.

Непросто стать студентом

Самый большой конкурс выдался нынче на юридическом факультете, что, в принципе, наблюдается ежегодно. Сразу 604 теперь уже свежеспеченным студентам удалось перепрыгнуть со школьной скамьи на студенческую. Из них 8 имеют золотые медали. Вне конкурса поступили 15 человек по направлению - дети-сироты, инвалиды и дети из экологически неблагоприятных районов. А 43 "крутых" абитуриента прошли по коммерческим договорам. Кстати, если вы тоже крутой и имеете 1000\$, но при это являетесь лицом не физическим, а юридическим, то годик можете побыть "бедным студентом". А если безналом переведет сумму еще в 4 раза большую, то цены вам нет - alma mater будет любить вас до победного конца.

Комментируя нынешнее поступление абитуриентов секретарь приемной комиссии КазГУ им. аль-Фараби М. К. Койгельдиев сказал, что главной победой было то, что не допустили утечки информации. Поскольку первая смена абитуриентов подходила к 8.30, вторая к 10.00, а третья к 15.00, то во избежание обмена правильными ответами для всех форм обучения подготовили 168 вариантов. Так что с учетом жесткого конкурсного отбора можно говорить, что зачислены самые лучшие.

Ботагоз БАЙТЕЛЕСОВА,
студентка

Жатақхана — өз үйің

Жаңа оқу жылында студенттердің жай-күйімен, олардың мекені, студенттер қалашығының "ә" деп басталған тыныс-тіршілігімен танысып, білу мақсатында, қалашыққа бет алдық.

Қазір мұнда қауырт шақ. Жаңа-жақтан ағылып келіп жатқан студенттер жатақханадан орын алу мәселесімен сабылып жүр. Алғаш ашқан есігіміз химия факультетінің 16 жатақханасы. " - Мен, №8 жатақ-

хананың комендантымын, жатақхананың коменданты ауырып қалғандықтан, студенттер келе бастағалы осы қызметте жүрмін. Бізге мынадай қауырт шақта оңай емес екенін түсініңіздер. Мен бұл жердің ішкі-сыртқы жағдайларына жауап бере алмаймын. Менің қазіргі міндетім тек қана студенттерге баспана беру. Студенттермен пікірлесем десеңіздер, рұқсат,- деді уақытша комендант міндетін орындаушы Райса Сейітқызы.

Мұнда журналистика факультетінің де студенттері жіберілген екен. Қаржының тапшылығына қарамастан, биыл журналистика факультетінің жатақханасы күрделі жөндеуге берілді. Қазіргі кезде онда жұмыс қызу жүргізілуде. Факультет студенттері 16-шы және 1-ші жатақханаға бөлінген.

Біз осы жағдайды қалашықтың директоры Руслан Алимұрадовқа айтқан кезімізде ол, "өздеріңіз көргендей 16-шы жатақханада біраз қиындау жағдай қалыптасып отыр. Комендант сырқаттанған есепті жұмысқа шықпай отыр, сонымен бірге бөгде адамдар ұстап отырған бөлмелерді тек қана коменданттың өзі келіп босатып беруі тиіс. Тіпті бос бөлмелердің кілті жоқ болғандықтан студенттер есікті сындырып кіруге мәжбүр болған. Бұрында түскен шағымдар бар, енді мына

Ойланатын емес, қолға алатын кез келді емес пе?

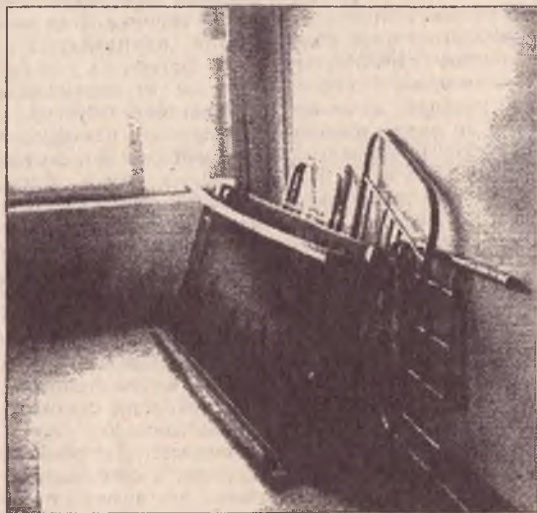
жауапсыздығы, жатақхананы жаңа оқу жылына даярлап, таза жұмыс істемегені үшін міндетті түрде жауап береді" - дейді.

Иә, кінәлі адам жауап бере жатар, алайда, жатақханаларды жаңа оқу жылына даярлау, студенттердің жазғы демалысы кезінде жүргізіліп, оқу жылы басталғанша, бәрі де ретті болуы тиіс емес пе? Осыған дейін жатақхана сан рет тексеріліп, тиісті шаралар белгіленсе, мұндай қолайсыздыққа тап келмейтін де едік. Қалған жатақханаларда жағдай біршама жақсы көрінді. Шама-шарқы келгенше жөндеу жұмыстары жүргізіліп, студенттер орналасып жатыр. Тарих, биология факультеттерінің жатақханасына барып, көңіліміз бір көтеріліп қайттық. Кіргеннен-ақ, мұнда уқыптылықтың, тыңғылықты, өз жұмысына жауапты жандардың еңбек ететіні байқалады. Тарих, шығыстану факультеттерінің студенттерін алаңдатып жүрген бір мәселе жатақханадағы жуынудың жайы. "Қаладағы монша бағасын айтпасақ та білетін боларсыздар. Былтырғы жылы көрші жатақхананың душына ақша төлеп түсіп жүрдік. Ендігі жерде, осы мәселенің реттелуін сұрап едік" - дейді студент Ш.Әбділдаева.

Иә, былтырғы жылы қатар орналасқан 4 жатақхананың біреуінде ғана душ істеп, қалғандары соған 10 теңгеден ақы төлеп түсіп жүрді. Жатақханадан орын аларда студент 1 жылға ақы төлейді. Мұның ішінде жатақхананың бар игіліктері де кіреді, ендеше олар неге үстеме ақы төлеуі тиіс? Бұл ақша кімнің қалтасына түседі? Тағы бір айта кетерлік жайт, қай жатақхананың есігін ашсаңыз да "коммерциялық телефон 5 теңге" деген жазуды окисыз. Негізінен, телефон студенттер үшін емес, жатақхананың жұмысшылары үшін қойылған. Алайда, студенттердің пайдаланатынын ескеріп, коменданттар ақылы етіп қойған. Бұдан түскен ақша тағы да кімнің қалтасына түседі. Бухгалтерияның бұған арнайы ашқан есепшоты да жоқ қой? Ендеше, коменданттың ананы алдық, мынаны алдық дегеніне кім сенеді?

Келесі - философия-экономика

факультетінің №13 жатақханасы. Қалашықтың директорының айтуынша, бұл жатақхана жаңа оқу жылына коменданттың жауапсыздығы үшін толық дайын болмаған. Жазғы жөндеу жұмыстары дұрыс жүргізілмеген. Азаматтардан түскен шағым Биікова Нұрилань жұмысқа деген қабілетсіздігі үшін біз жұмыстан шығарып, ісін Калинин аудандық прокуратурасына өткіздік" - дейді директор. Иә, студенттер жатақханасында қызмет ету оңай емес. Алайда, жатақхана екінші өз үйің ғой. Біз бар кінәні университеттің әкімшілігіне итеріп қоюдан аулақпыз. Өз жатақханасын, бөлмесін өз үйіңдей көріп, тазалап, уқыпты тұрған студент көрсен мәртебен өседі емес пе? Студент жастар көбіне осы тазалық пен тәртіп жағын естен шығарып алатын да жайттар аз емес. Алайда, өз жатақханасынан бес жылға бір бөлме беріп, соған жауапты етіп қойса тәртіп жөнделер ме еді. Бізде студенттер бес жылда бес рет көшіп-қонады. Мұның өзі ойлап қарасаңыз екі жаққа да тиімсіз. Оның үстіне жатақхананың студентке көрсетер тұрмыстық қызметі де мәз емес болғандықтан да шығар,

тазалықтан аттап жүретініміз. Қарап отырсақ шешілмеген мәселе көп, ал істелген іс мақтанарлықтай емес. Осының бәрін ойланатын емес, қолға алатын кез келді емес пе екен, жауапты әкімшілік-шаруашылық қызметкерлері.

Бейбітқұл ТОҚАБАЕВА,
журналистика факультетінің
4 курс студенті

На спортивной орбите

участие в различных престижных соревнованиях. Студент III курса механико-математического факультета Алексей Гаврилов выступил в чемпионате Средней Азии и Казах-

Позолота и бронза на деревьях явно свидетельствуют о начале осени. Детки резво побежали в школу, а студенты направились в учебные аудитории вузов. Позади летние краски, солнце, пляжи, а также многочисленные спортивные состязания. Подведены итоги ушедшего спортивного года. Подробно рассказывает о результатах его ответственная за развитие высшего спортивного мастерства КазГУ им. аль-Фараби, преподаватель кафедры физвоспитания Айтолина Таранова.

Лидерами мы гордимся

На прошедшей 48-й межфакультетской спартакиаде по традиционным восьми видам спорта приняли участие 12 факультетов университета, где в общем зачете самыми подготовленными оказались представители юридического факультета (куратор В. Якуб). Это объясняется наверняка тем, что здесь собрались самые упорные ребята. К примеру, студент 5 курса Абзал Ергожаев. Он — член сборной команды Республики Казахстан по самбо. В конце июля на чемпионате Азии, который проходил в Бишкеке, в полуфинале он завоевал бронзовую медаль, незначительно проиграв чемпиону мира из Монголии.

На втором месте на университетской спартакиаде оказались ребята факультета экономики и социологии (куратор О. Ларионова) и третье место занял механико-математический факультет (куратор Н. Подковырова).

На сегодняшний день вот три лидера на спортивной арене университета, которые бесспорно заслужили этого звания. А самый низкий из всех показателей — у студентов факультета востоковедения. Они заняли последнее, 12 место по итогам прошлого учебного года. К своему великому стыду и отчаянному огорчению обнаружила, что и журналисты не близки к совершенству: всего на одну

планку журфак опережает востоковедов. Говорят, что волка ноги кормят. А к журналистам, как я понимаю, поговорка относится самым непосредственным образом. Правда, есть кое-какие проблемы. К примеру, женская команда этого факультета по волейболу заняла II место.

К слову сказать, сегодня в нашем университете культивируются занятия по 24 видам спорта. Тут тебе и национальные, и восточные единоборства, и новые европейские, помимо тех, что распространены повсеместно.

Дорогой абитуриент! Ибо до первой сессии тебя трудно называть студентом, выбирай любую секцию по душе. Не забываем мы и о преподавателях. Приходите в спорткомплекс КазГУ и подтяните свою форму, чтобы вы могли почаще улыбаться студентам.

Наиболее талантливые и перспективные наши студенты принимают

стана по легкой атлетике в Алматы и на спартакиаде народов в Санкт-Петербурге, где занял первое место. А Владимир Ткачев, студент факультета журналистики, бесспорный лидер мужской сборной по шахматам. Он неоднократный победитель крупных международных турниров. Мы вправе гордиться нашими лидерами.

Гульназ КАДЫРОВА,
студентка

Ничьи здесь бывают редко

Среди истинных народных игр, которые сопровождают казахский народ на протяжении его истории, тогыз-кумалак почитаем особо. Дословный перевод названия "девять камушков", потому как именно это число является основным в игре. Самым молодым мастером спорта в этой народной игре является Нуржан Курманкулов, выпускник химфака КазГУ. Сейчас он ярый пропагандист ее в республике. Особенно больших успехов по этому виду спорта наши студенты добились в начале 90-х годов. В свое время наряду с Наурызом и другими народными обычаями тогыз-кумалак был объявлен феодально-байскими пережитками. Второе рождение его началось в семидесятые годы, в 80-ых стали регулярно проводиться соревнования по этому виду спорта. Тогыз-кумалак относится к логическим настольным видам спорта. Если в шахматах процент ничьих высок, то тут наоборот. Именно это придает игре особый азарт. В отличие от некоторых других народных игр, в тогыз-кумалаке принята четкая спортивная градация и высшим является звание мастера спорта. Занимались тогыз-кумалаком и в некоторых спортивных клубах Америки. В Алматы секция этой народной игры существует при спортклубе КазГУ, в клубе "4 коней", куда может прийти любой желающий.

Николай РЕЛИН, студент

Ағашыңа үйге

Профсоюзная жизнь

Говоря о наших профсоюзных активистах, вполне приемлемо будет сказать, что они постоянно на посту. За то время, что прошло с момента получения профсоюзом статуса автономного, сделано немало. А ведь сначала многие пессимистически отвергали даже идею самостоятельности. Но хорошо в народе говорят: "Глаза болят, а руки делают". Даже летом наш профком не сидел без дела. Не смотря на все сложности, организовали отряды в лагерях и санаториях для детей сотрудников университета. позаботились и о них самих.

В целях обучения профсоюзных активистов новым методам работы, с целью взаимной помощи опытом на базе спортивно-оздоровительного лагеря университета на Иссык-Куле был проведен объединенный семинар профкома КазГУ им. аль-

Фараби и Академии наук.

Семинар проходил в форме бесед, лекций, деловых игр. Вся полученная информация была прикладной и очень полезной. К примеру, Ибрай Иргеулов, начальник информационно-аналитического центра Среднеазиатской фондовой биржи рассказал о рынке ценных бумаг. Много мнений было высказано после лекции Галины Паршиной, главного специалиста министерства соцобеспечения "Об изменениях и дополнениях в пенсионном обеспечении". Начальник отдела службы связи В. Борисов познакомил с ноу-хау в области связи. Доцент юрфака КазГУ Даулет Байдельдинов дал комментарии к вопросам законодательства по браку и семье. За "круглыми столами" шло обсуждение проекта Конституции, возможностей боль-

шего влияния профкома на общественную жизнь университета, о возрастании роли профсоюзного лидера. Много дало общения к коллегами из профсоюзного комитета Академии наук. Координировала летнюю учебу председатель профкома Л. Ахметова.

А вечером проходили различные конкурсы. Как оказалось, среди профкомовцев немало ярких талантов. Могут и петь, и танцевать, и с юмором у них все в порядке. Особенно запомнился для всех конкурс "Угадай мелодию".

На октябрь намечен пленум профкома, на котором будет идти речь о ходе выполнения условий коллективного договора со стороны профкома и администрации.

Маншук МУКАШЕВА,
преподаватель факультета журналистики

ҚҰРЫЛТАЙШЫ :

Әл-Фараби атындағы
Қазақ Мемлекеттік ұлттық
университетінің ұжымы.

Газет Қазақстан Республикасының Баспасөз және бұқаралық-ақпарат министрлігінде тіркеу туралы № 1742 күйлігі берілген.

РЕДАКЦИЯНЫҢ МЕКЕН - ЖАЙЫ:

Алматы қаласы,
Әл-Фараби даңғылы, 71.

Телефоны: 47-27-59.

НОМЕРДІ ДАЙЫНДАҒАНДАР:

Редактор
Г. СҰЛТАНБАЕВА

жауапты хатшы -
А. Рожков

көркемдеуші -
Д. Таранов

компьютерде терген -
Р. Шылғаубаева

Ақылдар алқасы:

Л. С. Ахметова,
Ә. Д. Дербісәлиев,
Ю. А. Крикунов,
З. А. Мансуров,
студенттердің кәсіподақ
комитеті.

Жарияланған материалдардағы автордың көзқарасы редакцияның ұстаған бағытына сәйкес келуі міндетті емес.

Номер ҚазМУУ-дың редакциялық баспа бөлімінде теріліп, басылып шықты.

Таралымы - 1000 дана.
Тапсырыс № 133.

Жыр жүректің лүпілі

Абай тойындағы республикалық айтыста 1 орынды жеңіп алған М. Тазабеков университеттің мақтан тұтар ұлына айналып отыр. Мына өлең оның құтты да, берекелі жылға, яғни Абай жылына арналған өлеңі.

Арманым, Абай жаным!

Көктем - Тоғжан, қай жүрек түр езілмей,
Жаз жайдарлы Ұлжанның шын өзінде,
Атымтайдай күз жомарт болғанменен,
Қыс қатал-ақ Қуанбай мінезінде.

Төрт мезгілім өзімнің өңім, түрім,
Көп кетірді-ақ ит жылы көңіл кірім.
Көш деп шықты ескі жыл есік жауып,
Көрсетпейтін жақсы ит те өлімтігім.

Бүтін елді бірлікке ұйымтпасак,
Мәңгі оянбау қаупі бар ұйықтасак,
Дөңге шығып келсең доныз жылы,
Алып тұлға Абайды иыққа сап.

Иықта күн, нұр шашқан ала таңға
Алауыздық қарсы алса жаратар ма?
Алтын айдар ұлыңды ап келіп түр
Ала алсаңдар түсіріп алақанға.

Абай жылы күн қарып күншіл жүзді
Ақыл ғана жетектеп жүрсін бізді.
Бақ, татулық кетпесін маңымыздан
Серілердей андыған сыршыл қызды.

Есті сөзден салсаң да еркін сарай
Қайталаулар болмасын сертім солай!
Көгімізде қос кудай болмағасын
Енді өмірге келмейді екінші Абай!

Мұхамеджан ТАЗАБЕКОВ,
филология факультеті, 3 курс

Халың қалай, студент?

Студенттер стипендиясы

ҚазМУУ студенттерінің стипендиясы қазір 840 теңге құрайды. Оқуға ынталандыру ретінде озат студенттерге 30% (яғни 1092 теңге және 966 теңге) артық төленеді. Студенттер кәсіподағына 1% бөлінеді. Сонда қолға тиетіні озаттар үшін 1081 теңге 8 тиын; жақсы оқытындар үшін 956 теңге 34 тиын; үлгеретіндер 831 теңге 60 тиын. Ал президенттік стипендия алатындардың қолына 1663 теңге 32 тиын тимек. Оқу озаттары үшін тағайындалған Әл-Фараби атындағы стипендия 45%, яғни 1176 теңге. Семья құрған студенттерге ҚазМУУ бухгалтериясына семья құрғаны туралы арыз өткізе, оларға, үлгеріміне байланысты алатын стипендиясына 25% қосылады.

Қазан айынан бастап ең төменгі стипендия 900 теңге болмақ;

Озаттар - 1170 теңге
Жақсы оқытындар - 1035 теңге
Үлгерушілер - 900 теңге

Семья құрғандар - үлгерімі бойынша + 25%.
Президенттік стипендия алушылар - 1800 теңге

Жеке адамның атына белгіленген стипендияттар - 1305 теңге алмақ.

Студенттердің тек қана күнне 3 рет тамаққа қажет ететіні (ҚазМУУ асханасының бағаларымен алынған) 150-180 теңге, айына тамақтануға 5 мың теңге керек екен, егер студент темекі шекпейтін болса. Сондықтан "көрсене қарап көсіл, қонышыңа қарап бас" әріптес.

Сұлқар ТҮРСЫНҰЛЫ,
журналистика факультеті,
4 курс студенті